

ABSTRAK

Sumber pendapatan daerah atau Pendapatan Asli Daerah (PAD) merupakan salah satu sumber keuangan suatu daerah guna menjalankan roda pemerintahan. Retribusi merupakan salah satu kebijakan pemerintah untuk meningkatkan sumber Pendapatan Asli Daerah (PAD), yang lebih memungkinkan dan berpeluang besar untuk ditingkatkan dan dikembangkan, sehingga mampu memberikan kontribusi yang lebih besar kepada pendapatan asli daerah terutama di daerah Kota/Kabupaten.

Metode yang dilakukan oleh peneliti dalam penelitian ini yaitu metode deskriptif dengan pendekatan kualitatif. teknik pengumpulan data yang digunakan yaitu observasi, wawancara, dan dokumentasi. Teori yang digunakan dalam penelitian ini yaitu teori implementasi kebijakan menurut George Edward III, terdapat empat aspek kajian yang mempengaruhi implementasi kebijakan yaitu Komunikasi, Sumber daya, Disposisi atau sikap, dan Struktur Birokrasi. Narasumber dalam penelitian ini Kepala Bidang Pariwisata, Kepala Seksi Pengelolaan Destinasi Wisata, Kepala Seksi Promosi, dan Petugas Goa Pawon.

Hasil dalam penelitian ini bahwa dalam pelaksanaan implementasi kebijakan retribusi tempat rekreasi wisata Goa Pawon Kabupaten Bandung Barat belum optimal. Dikarenakan masih terdapat banyak faktor penghambat seperti lemahnya pengawasan, kurangnya sosialisasi, dan kurangnya fasilitas sarana dan prasarana yang tersedia di Goa Pawon Kabupaten Bandung Barat.

Kata kunci: Pendapatan Asli Daerah, Retribusi, Retribusi Tempat Rekreasi Wisata.

ABSTRACT

Sources of regional income or Regional Original Income are one of the financial sources of a region in order to run the wheels of government. Retribution is one of the government's policies to increase the source of Regional Original Income, which is more possible and has a great opportunity to be improved and developed, so as to be able to make a greater contribution to regional original income, especially in the City / Regency area.

The method used by researchers in this study is a descriptive method with a qualitative approach. Data collection techniques used are observation, interviews, and documentation. The theory used in this research is the theory of policy implementation according to George Edward III, there are four aspects of the study that affect policy implementation, namely Communication, Resources, Disposition or attitude, and Bureaucratic Structure. The resource persons in this study were the Head of the Tourism Division, the Head of the Tourism Destination Management Section, the Head of the Promotion Section, and the Pawon Cave Officer.

The results in this study are that the implementation of the retribution policy for Goa Pawon tourism recreation, West Bandung Regency has not been optimal. This is because there are still many inhibiting factors such as weak supervision, lack of socialization, and the lack of facilities and infrastructure available in Pawon Cave, West Bandung Regency.

Key words: Local Revenue, Retribution, Retribution for Recreational Tourism Places.

RINGKESAN

Sumber Pendapatan Asli Daerah (PAD) mangrupa salah sahiji sumber kauangan hiji daerah dina raraga ngajalankeun roda pamaréntahan. Rétribusi téh mangrupa salasihiji kawijakan pamaréntah pikeun ngaronjatkeun sumber Pendapatan Asli Daerah (PAD), anu leuwih mungkin jeung miboga kasempetan anu gedé pikeun dironjatkeun jeung dimekarkeun, sangkan bisa méré kontribusi anu gedé kana pendapatan asli daérah, hususna. di wewengkon Kota/Kabupatén.

Métode anu digunakeun ku panalungtik dina ieu panalungtikan nya éta métode déskriptif kalawan pamarekan kualitatif. Téhnik ngumpulkeun data anu digunakeun nyaéta obsérvasi, wawancara, jeung dokuméntasi. Tiori anu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta tiori palaksanaan kawijakan nurutkeun George Edward III, aya opat aspék ulikan anu mangaruhan kana palaksanaan kawijakan, nya éta Komunikasi, Sumber Daya, Disposisi atawa Sikep, jeung Struktur Birokrasi. Narasumber dina ieu panalungtikan nya éta Kapala Divisi Pariwisata, Kapala Seksi Pengelolaan Destinasi Wisata, Kapala Seksi Promosi, jeung Patugas Guha Pawon.

Hasil tina ieu panalungtikan nya éta palaksanaan kawijakan retribusi pikeun rekreasi wisata Goa Pawon Kabupaten Bandung Barat tacan optimal. Hal ieu dilantarankeun masih kénéh loba faktor anu ngahambat saperti lemahna pangawasan, kurangna sosialisasi, jeung kurangna sarana jeung prasarana anu aya di Gua Pawon Kabupaten Bandung Barat.

Kata Kunci: Pendapatan Daerah, Retribusi, Retribusi Tempat Wisata Rekreasi.